

Foranstaltningens Gjennemførelse, saaledes maa jeg i alt Fald udtale som min Grundanskuelse, hvortil jeg efter en moden Overveielse er kommen, at jeg mener, at den Reform, der er foreslaaet i Lovudkastet, er til Gavn for Samfundet i det Hele, og at den, Alt vel overveiet, ligesaavel er til Gavn for Kjøbstæderne som for Landet. Jeg anseer det for gavnligt og ønskeligt, at Mænd, der i Kjøbstæderne nyde deres Medborgeres særlige Tillid og Agtelse, i communale Anliggender og ved Behandlingen af disse komme til at træde sammen med Mænd fra Landet, som ligeledes der nyde Tillid og Agtelse. Jeg har det Haab og den Forvisning, at man ved en fælles Behandling af de almindelige communale Sager vil komme til den Overbeviisning, at Landets og Kjøbstædernes Interesser i Virkeligheden ikke ere i Strid med hinanden, at det er i alle Børgeres, ligesaavel Kjøbstad- som Landboeres Interesse, at disse Sager behandles i Fællesskab. Jeg har den Overbeviisning, at det ikke kan være i Landboernes Interesse at virke ved Behandlingen af disse Sager i en Retning, der kunde være skadelig for Kjøbstæderne, og paa en Maade, der kunde træde hindrende og hæmmende i Veien for, at Kjøbstæderne nyde den Udvikling og Fremgang, Velvære og Velstand, som er gavnlig for det Heles Interesse, og navnlig ogsaa for Landets; thi jeg troer, at Staten i det Hele har en høi Grad af Interesse i, at Kjøbstæderne fremmes i deres Udvikling, at der bliver folkeringe, velhavende og velstaaende Kjøbstæder, hvilket er et vigtigt Punkt med Hensyn til Landets Fremgang i det Hele. Naar jeg forøvrigt her taler om Kjøbstædernes Forhold til det foreliggende Lovudkast, maa jeg sige, at jeg ikke lægger saa megen Vægt paa Loven som organiserende en overordnet Communalinstants for Kjøbstæderne; thi i saa Henseende kunde jeg ønske, at Kjøbstad-Communalbestyrelserne, ialtfald i de større Byer, maatte faae en langt større Frihed og en langt større Ret, end der efter den nugældende Lovgivning tilkommer dem, og at denne maatte finde sin Hjemmel deels i selve Loven, deels i den Vedtægt, der efter sammes § 24 skal affattes, samt at de

underordne sig den saakaldte overordnede Communalbestyrelse, maatte høre til de sjældne. Hvad jeg derimod lægger særdeles Vægt paa, er Behandlingen i første Instants af de Sager, hvori der er en fælles Interesse for Kjøbstad og Land. Heri lægger jeg Lovens Hovedpoint, og her er Udviklingen af den communale Frihed fremmet ved Lovudkastet. Det vil blive til Gavn for Kjøbstæderne, at deres Delegerede, ved Behandlingen af disse Sager, træde sammen med Delegerede fra Landet. Jeg skal som en særdeles vigtig Sag, der tidligere har været behandlet i Amtsrådet alene, og hvori Kjøbstæderne have fuldt saa megen Interesse som Landet, nævne Veivæsenet. Under den nyere Tids Udvikling er det Intet, som der er lagt saamegen Vægt paa som Forbedringen af Communicationsmidlerne i alle Retninger, og her spille Veiene naturligtvis en Hovedrolle. Spørgsmaalene, om en Vej skal være en større eller mindre Landevei, om den skal grundforbedres eller ikke, ere Spørgsmaal, som i høieste Maade vedkomme de Kjøbstæder, hvortil den fører, og jeg kjender Exempler paa, at Kjøbstæder i den Henseende i høi Grad have lidt under, at de ikke have haft Repræsentanter i Amtsrådet, der kunde varetage deres Interesse. Jeg maa altsaa forsaavidt være noget i Strid med den foregaaende ærede Taler, som han gif ud fra, at Interesserne for en væsentlig Deel ere modstridende i Kjøbstad og paa Landet; det antager jeg, efter hvad jeg her har udviklet, ikke at være Tilfældet.

Naar jeg saaledes er for Loven i dens Heelhed, vil det naturligtvis ikke udelukke, at jeg jo kan ønske nogle Forandringer foretagne deri, men da det er en første Behandling, skal jeg kun udtale mig om enkelte Hovedpunkter, hvortil den første Talers Foredrag giver mig særdeles Anledning. Hvad det første Punkt angaaer, om Antallet af de Delegerede fra Byerne, har man i Kjøbstæderne og fra deres Side udtalt det som ønskeligt, at dette Antal maatte blive endogsaa betydelig større, end der er foreslaaet i Lovudkastet, som det foreligger, og der er navnlig udtalt et Ønske om, at Antallet maatte blive saa stort, at, saavidt muligt, enhver Kjøbstad idetmindste maatte faae een Re-